

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/24

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-0070
Naslov projekta	Tradicija in njeni po-ustvarjalci
Vodja projekta	3948 Marija Stanonik
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	4.650
Cenovni razred	C
Trajanje projekta	02.2008 - 01.2011
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Družbeno-ekonomski cilj	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

1.1. Družbeno-ekonomski cilj¹

Šifra	13.06
Naziv	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Sofinancerji²

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta³

Tradicija je bila eden temeljnih in samoumevnih pojmov v etnologiji in folkloristiki vse od začetka obeh disciplin. Ponovni premislek o tradiciji se danes navezuje na aktualne razprave o kulturni dediščini in o njenih identifikacijskih pomenih na več ravneh, od globalne do individualne. Povod za pripravo raziskovalnega projekta je bil poleg tega okrepljeno sklicevanje na tradicijo po osamosvojitvi slovenske države, ko so narasle težnje po njeni prepoznavnosti navzven. Zato je časovno postavljena v zadnja desetletja, čeprav upošteva polifunkcionalno izražanje lokalnih, regionalnih idr. kolektivnih identifikacij tudi v času pred tem, saj je ne moremo misliti zunaj zgodovine in procesualnosti.

Tematizirana je kot sodobni dialog s sledovi pretekle kulture in njenimi transformacijami, ki opredeljujejo tradicijo in njen pomen v vsakdanjem življenju.

Raziskave so tekle na treh ravneh: 1. *teoretični in metodološki*; 2. *empirični* (ustvarjalnost s tradicijskimi vzori je bila vzorčno raziskana v vseh treh delih sistematike: materialna kultura (na primeru kulture prehranjevanja), družbena kultura (ritualne prakse), duhovna kultura (slovstvena folklor); in 3. *analitični* (profesionalni in medijski diskurz). Tradicija ni bila tematizirana le na normativni, idealno-tipični ravni, temveč predvsem iz prakse.

Projekt je bil zasnovan tako, da bi bili obravnavani najpomembnejši akterji, ki vsak po svoje tematizirajo dialog s kulturno preteklostjo in njenimi transformacijami. Za analitično rabo smo jih uvrstili v troje raznovrstnih praks in diskurzov (1. profesionalni; 2. neprofesionalni in 3. medijski); v njih se v različnih razmerjih prepletajo podobe o tradiciji, kakor so se izostrile: *a.* v disciplinarni tradiciji (s tradicijo opredeljena kultura je bila specifični predmet etnologije); *b.* v razumevanju tradicije kot sredstva identitetne politike (nacionalizacija ljudske kulture, zbirke in arhivi v politični rabi; koncept zamišljenih skupnosti, katerih člani se tako vidijo tudi zaradi skupnih tradicionalnih praks in simbolov; koncept izumljenih tradicij, katerih glavni funkciji sta socialna, navadno politična, in simbolna); *c.* v dojetju tradicije kot kulturne kontinuitete (prenos v času in med generacijami) in še kulturne dediščine kot korpusa tradicionalnega; *č.* v tradiciji kot vrednoti, pri kateri sta osrednjega pomena avtentičnost (z njo je povezan diskurz izgube, aktualiziran npr. v nostalgiji in podeželski idili); *č.* v tradiciji kot strategiji s poudarjeno tradicionalizacijo in folklorizacijo (trži se v turizmu, gostinstvu idr. aplikativnih praksah, prinaša jim t. i. dodano vrednost).

1. Pri raziskavi *profesionalnega (znanstvenega, strokovnega) diskurza o tradiciji* so bili v ospredju razumevanje geneze in rab pojma, povezanost z drugimi, sorodnimi koncepti, in vidiki njene razširjenosti v neakademskih diskurzih. V slovenski etnologiji in folkloristiki so se v obdobju njunega preddisciplinarnega in disciplinarnega razvoja uveljavljali, pozabljali in predvsem kritično presojali in vrednotili poprejšnji pogledi na tradicijo in nekateri tudi preživeli, to hkrati govori o trdoživosti in inovativnosti discipline. Romantiški prežitki v zvezi s tradicijo ne obstajajo le v medijskem diskurzu in deloma v kulturni politiki, temveč tudi v akademskem diskurzu.

V tej projektni nalogi je bilo treba ugotoviti, kakšna je (bila) v znanosti vloga raziskovalcev, ki so ali še kodificirajo tradicijo kot koncept, in v čem so videli gibalno fenomena tradicije (konkretni ljudje, vrednote, nazori, naplavljanje časa, itn.). S tega vidika so bile opravljene podrobnejše študije, npr. o G. Križniku, N. Kuretu, M. Majarju, J. Polivki. Za globlje razbiranje razumevanj tradicije v etnologiji in folkloristiki so pomembne tudi pregledne razprave o delovnih šegah, slovstveni folklori in institucionalnih okvirih razvoja etnologije in slovstvene folkloristike v Sloveniji.

Posebej je bila z vidika akademskega diskurza o tradiciji obravnavana trdoživost koncepta »ljudska kultura«, saj je bila za etnologijo še pred desetletji njen osrednji raziskovalni »predmet«, toda hkrati od 60. let 20. stoletja že podvržena modernistični etnološki kritiki slovesa od ljudskega življenja. V 21. stoletju postaja ljudska kultura vse bolj zgodovinsko konotiran pojem (raziskovalci ga v tem smislu uporabljajo bolj kot tehnični termin) in je vedno manj strateško uporaben v empiričnih raziskavah. Se je pa utrdil v obravnavah kulturne dediščine na lokalni in nacionalni ravni pod nalepko »tradicionalna« kultura. Na začetku 20. stoletja je še lahko pogojno označeval splošni in prevladujoč kulturni model (pretežno kmečko kulturo slovenskega podeželja); danes se ga razume le kot enega mnogoterih tokov v zelo diferencirani popularni kulturi. Na podlagi njenih objektivacij (posamičnih kulturnih sestavin, pogosto tudi njih stereotipizacij) jo torej bolj kakor

strokovnjaki promovirajo po-ustvarjalci kulturnega izročila in mediji.

V tem okviru je bila še ne povsem sistematična pozornost namenjena popularizaciji ljudske kulture, v kateri je mogoče videti širjenje in soustvarjanje znanja o njej. Poleg akademskih formatov znanja (znanstvene knjige in članki; razstave) obstaja namreč niz žanrov, s katerimi se ljudska kultura propagira in trži. Sodobni načini popularizacije niso v celoti izvorni: v primerjavi s prvo polovico 20. stoletja, ko so imeli pretežno identifikacijsko simbolno funkcijo, je zdaj v ospredju ekonomska: posamične sestavine tradicionalne kulture so vse bolj tržno blago. Prav tako je posredovanje – tudi zaradi komunikacijskih možnosti – precej bolj razvejeno.

Poleg tega je bilo ugotovljeno, da akademske obravnave nikoli niso (bile) neodvisne ali popolnoma avtonomne od drugih diskurzov. Danes je to še opazneje: poudarjeno upoštevanje kulturnega večglasja je s spoznavnega gledišča na eni strani rezultat refleksivnosti v disciplini v zadnjih desetletjih, po drugi strani pa so bile disciplinarne obravnave tudi v preteklosti motivirane bodisi s podpiranjem ali kritiko popularne recepcije »ljudskega« in »tradicijskega«. Danes vse, kar sestavlja spoznanja discipline, nastaja v raznoterih formatih znanja in v različnih žanrih, ki jih raziskovalci morajo upoštevati pri tematizaciji tradicijskih kulturnih pojavov.

Analiza konceptov posreduje uvid tudi v nazore posamičnih raziskovalcev. Izražajo jih v opredelitvah, ki nakazujejo njihove časovne, prostorske in socialne koordinate. Pri tem pa je bil v naslednjem koraku neogiben študij posameznikove – raziskovalčeve inkulturacije ali socializacije (npr. G. Krek, G. Križnik), ki pogosto pojasni tudi vzroke, da kdo nevtralnno ali sprijaznjeno sprejme fenomen zamiranja in spreminjanja tradicije ali skrbi, da se ohranja.

2. Tradicija je najvitalnejša v vsakdanjem življenju in s tega vidika v neprofesionalnem, laičnem diskurzu, ki ga odkrivajo empirične raziskave o (po)ustvarjanju posameznikov in različnih skupin:

a. Skladno z zasnovo in cilji projekta so bile raziskave namenjene kulinaricnim tradicijam, njihovim nosilcem in soustvarjalcem ter njihovemu odnosu do njih. Pri tem so bile bolj kot znanstveni in strokovni koncepti v ospredju bivanjske razsežnosti pripadnikov različnih družbenih skupin in njihova stališča do tradicionalne prehrane Slovencev. Raziskane so bile tako oblike nadaljevanja pretekle tradicije kakor tudi novejši poskusi njenih predstavitev v sodobnosti na način re-konstrukcije, spreminjanja in sodobnega preoblikovanja. Terensko delo je bilo opravljeno na Krasu, v Bohinju, v Prlekiji in Slovenskih goricah; bilo je podlaga za spoznavanje prizadevanj posameznikov za odkrivanje, ohranjanje, prezentacijo in širjenje tradicionalne kuhinje na teh območjih ter njeno vključevanje v sodobne gospodarske tokove, predvsem v gostinstvo in turizem. Upoštevani so bili posamezniki, ki se ljubiteljsko ukvarjajo z raziskovanjem in dokumentiranjem kulinaricne dediščine na omenjenih območjih in tudi delovanje združenj (npr. Društvo za razvoj kmetijstva in turizma PLANTA iz Coljave, Sirarsko društvo Bohinj, Aktiv kmečkih žena Bohinj, Aktivom kmečkih žena Kog), ki že vrsto let skrbijo za ohranjanje in promocijo etnološke in kulinaricne dediščine in za izboljšanje enogastronomske ponudbe, za gojenje, ohranjanje, širjenje, prodajo in zaščito lokalnih kmetijskih in živilskih proizvodov. Na osnovi terenskega dela, študija virov in literature ter pregleda medijske popularizacije je razvidno, da je ohranjanje kulinaricne tradicije močno povezano z delovanjem nekaterih prizadevnih posameznikov, bodisi da so poklicno povezani s pedagoško dejavnostjo ali delujejo v turizmu oz. gostinstvu. Izdajajo publikacije o tradicionalni prehrani na Slovenskem, organizirajo delavnice o pripravi jedi, skrbijo za vključevanje v sodobno gostinsko ponudbo. Čeprav pogosto pogrešajo podporo lokalne uprave, svoje delovanje večinoma ocenjujejo pozitivno in se zavedajo pomena ter rastoče naklonjenosti javnosti kulinaricni tradiciji, lokalnim živilo npr. in dogodkom (npr. Mesec špargljev na Krasu, Triglavska tržnica ipd.).

b. Na podeželju vzhodnega delu Mestne občine Ljubljana so bili dokumentirani načini ohranjanja in poustvarjanja tradicije ritualnih praks, kakor se kažejo v preživetvenih strategijah in turizmu. Medtem ko je ohranjanje tradicije v preživetvenih strategijah redkejša – prenaša se med generacijami (predvsem s starih staršev na vnuke, z izjemo cerkvenih obredov, kjer so prenašalci tradicije starši in duhovnik), vezano pa je na predvsem ljudsko pobožnost (zatikanje križcev v njive za zagotavljanje rodovitnosti in odvrčanje

nesreče) ali cerkveno liturgijo (zahvalna nedelja, maše v različne namene) – je v zadnjih dveh desetletjih pogosto poustvarjanje tradicije v turizmu. Pri tem je raziskava identificirala posameznike in skupine, udeležene v po-ustvarjalnem procesu; to so kmetje, ki želijo dodatno zaslužiti s prodajo izdelkov na prireditvah, združenje kmetov, prek katerega prodajajo, in turistično društvo, ki omogoča prodajo na prireditvah. Njihovi nagibi za načrtno zbiranje, ohranjanje, poustvarjanje in posredovanje tradicije so večinoma ekonomske narave (boljša prodaja pridelkov in izdelkov, večji zaslužek, boljša kakovost življenja); le redko so identitetni (pripadnost območju). Tradicijo posredujejo na razstavah (razstava tradicionalne kulinarike), uprizoritvah (prikaz tradicionalnih kmečkih opravil), degustacijah ali s prodajo. Prireditve oglašujejo v najrazličnejših medijih: radio (Veseljak), televizija (Npr. oddaja Dobro jutro na RTV Slovenija), časopisi (dnevniki, lokalno časopisje, Kmečki glas). Tradicija, uprizorjena na prireditvah, spada večinoma v polje folklorizma.

c. Ritualne prakse so bile raziskane tudi v Brkinih (pust), na Tržaškem (maj, vaški praznik) in Koroškem. Posneti pogovori z izvajalci in poustvarjalci. S stališča poustvarjalnega procesa in vloge posameznikov v njem so bili opravljeni pogovori z izbranimi izvajalci in poustvarjalci ljudskega izročila v Brkinih, na Tržaškem in Koroškem in pripravljene analize njihove vloge pri oblikovanju izročila. Pri tem je bilo upoštevano, kako se v teh praksah verižijo spolne dihotomije, inkulturacijske izkušnje, specifičnosti manjšinskega položaja in politika.

č. Z objavami folklornih pripovedi v štirih knjigah zbirki *Glasovi* je bilo zbrano empirično gradivo za študijo o vplivu posredovalcev, tj. zapisovalcev terenskega gradiva (slovenskih folklornih pripovedi), in urednikov (vezni člani med naravno in tehnično komunikacijo) na procesualnost slovstvene folklorne in prekodiranja agrafične v grafično kulturo. Pri tem so zlasti vredne premisleka primerjave med sodobnimi eno- in več-avtorskimi izdajami s tistimi v preteklosti (npr. G. Križnik v 19. stoletju, J. Kelemina v 1. pol. 20. stoletja). Knjigi pod uredništvom slavistk omogočata premislek o vplivu stroke na končno podobo objavljenih besedil, ki jih javnost sprejema kot tradicijo par excellence.

Med nosilci – zbiralci in poustvarjalci slovstvene folklorne je bila posebna pozornost namenjena Lojzetu Zupancu in njegovi zbirki *Kamniti most* (1964). Vsebine so bile primerjane z izvirnim terenskim gradivom iz Bele krajine, Savinjske doline in z Loškega gospostva. Primerjava je opozorila na zev med surovim, terenskim gradivom in njegovo avtorsko poustvarjalnostjo, kar se kaže na motivni, jezikovni in slogovni ravni. Kot spreten oblikovalec se fabulativno opira na folklorno motiviko, vendar so njegovi postopki izrazit slovstveni folklorizem: nekateri motivi in besedišče so brez pojasnila iz Bele krajine preneseni v Loško pogorje.

Z vidika tradicije v slovstveni folklori sta bila temeljito obdelana dva zvezka pravljic z začetka 20. stoletja. Podrobna študija je pokazala na težavno iskanje odgovorov o vlogi (po) ustvarjalcev, s katerimi bi bilo mogoče osvetliti tradicijski proces. Najzahtevnejše je vprašanje o (čustvenih, domoljubnih, strokovnih) nagibih za zapisovanje pravljic. Za kak trdnejši odgovor, ki bi potrdil katerega od navedenih motivov, je kljub upoštevanju avtorjevih opazk, poiskanih variant, geneze in analize jezika premalo podatkov. Prav tako ni mogoče zanesljivo ugotoviti, od kod zapisano gradivo: približno tretjina je dobesedno prepisana, nekaj jih je iz drugih virov, za približno polovico gradiva predlog ni bilo mogoče odkriti. Ali so »pristno slovensko blago«, čeprav se zanje ni posrečilo najti nobene slovenske variante? Avtorski delež pri pravljicah, za katere niso bile odkrite nobene poprejšnje slovenske niti rokopisne niti objavljene predloge (npr. o Rdeči kapici), še ostaja odprto. Za nekatere pripovedi se zdi, da posredujejo dogodivščine iz lokalnega okolja.

d. Raziskava folklornega pripovedništva na Gorenjskem med 1. pol. 19. in začetkom 21. stoletja je obravnavala spremembe v pripovednem sporedu, načinu in okoliščinah pripovedovanja in tudi kakovost zapisov, transkripcijo posnetkov in objav (na primeru besedil M. Ravnikarja, M. Valjavca, M. Matičetovega, T. Cevca, M. Cvetek in B. Bezka). Iz sodobnega pripovedovanja so bile raziskane tudi transformacije motivike o nadnaravnih bitjih iz letnega cikla.

Leta 2010 je bila zasnovana nova inštitutska knjižna zbirka *Slovenski pravljicarji*. V prvi knjigi je predstavljen pripovedovalec Anton Dremelj Resnik, objavljen so njegove pripovedi,

posnete v 50. letih 20. stoletja. Knjigo spremljajo študije in predstavitev pravljicarja, ki pojasnjuje zgibe, ki so vplivali na njegov pripovedni repertoar in podajanje ljudske pripovedne tradicije.

e. V slovstveno folkloristiko sodi tudi raziskava o minimalnih frazemih kot tipu drobnih folklornih žanrov. V prvi fazi sta bili obravnavani njihova konceptualizacija in položaj v folklornih dogodkih in komunikaciji. Na terenu, iz tiskanih, avdiovizualnih in spletnih virov so bili zbrani folklorni obrazci, modificirani v različnih oblikah in za različne namene. Ob tem je bilo opravljenih nekaj polstrukturiranih intervjujev. Vzorčno so bili analizirani reki in pregovori o lenobi. Iz zgodovine so bili pregledani in komentirani folklorni obrazec v pridižnih spisih, prav tako pa so bili s sinhrono perspektive pregledane modifikacije folklornih obrazcev v šaljive in oglasne namene. Transformacije so opazne v kontekstu folklornih dogodkov, v vsakdanjih okoliščinah in v množičnih medijih (tiskanih, avdiovizualnih in na medmrežjih).

f. Posebne pozornosti v poustvarjanju tradicije je bilo deležno literarjenje kot rodovno izročilo in samorastniško ustvarjanje: v smislu samozdravljenja, za družinski krog, širšo skupnost ali interesne skupine. Intervjuji s sodobnimi ustvarjalkami iz Poljske doline, različnih starosti, izobrazbe in poetike, so raziskovalno plodno izhodišče za primerjavo razločkov v ustvarjalnosti in poustvarjalnosti kljub istemu spolu in prostoru.

3. Za analizo medijskega diskurza o tradiciji je bila na podlagi enoletne hemeroteke člankov iz časopisa *Delo* opravljena analiza medijskih konstruktov tradicije/dediščine. Pokazalo se je, da je ta je podvržena stereotipiziranju in dostikrat nestrokovnemu odnosu medijev oziroma novinarjev; prevladuje pretirano poudarjanje (predvsem emocionalne) vrednosti dediščine, ki naj bi bila v popolnem nasprotju z »modernim svetom«. O tradiciji se piše kot o sredstvu, ki nas vrne v »stare čase«, ko je življenje potekalo »počasneje« in »bolj v skladu z naravo in pravimi človekovimi potrebami«. Zato jo je treba ohraniti, predstaviti »modernemu« človeku in prihajajočim rodovom. Mnogi novinarji (predvsem dopisniki) o dediščini pišejo, kakor bi želeli pomagati, da bi se ljudje »spet vrnili k svojim koreninam« in okrepili svojo lokalno identiteto. Tovrstno razmišljanje je opazno zlasti pri pretirano romantičnem opisovanju šeg in navad, prireditev, »starih« obrti in kulinarike, pa tudi pri opevanju »lepot Slovenije«. Kjer se novinarji dediščine lotijo strokovneje, se navadno omejujejo le na vrhunske dosežke arhitekture, literature, muzeologije ali t. i. naravno dediščino.

Medijski diskurz tradicijo popularizira, celo mitizira in v skladu s tem na tržišču idej in dobrin trguje z njo. Zbujanje »nostalgije« ni samo nekakšno moralno poslanstvo, temveč danes predvsem tržna dobrina in s tem ekonomska kategorija.

Cilj predstavljenih obravnav je bil posredno pokazati na premik v metaetnoloških raziskavah. Do nedavnega so bile večinoma pozorne na koncepte, ki se razširjajo in utrjujejo z avtoritativnim glasom raziskovalca in strokovnih/znanstvenih ustanov, »ki vedo«, v zadnjem desetletju pa so novejša raziskovalna usmeritve pozorne na mnogoglasje v ustvarjanju podob o tem, kaj in kakšna je naša kulturna preteklost. Podobe o njej razširjajo mediji, kulturna industrija, politika, kar korenito spreminja raziskovalno pokrajino. Ta nikoli ni bila nevtralna: če je v preteklosti večinoma disciplina sama skrbela za »poljudno« širjenje svojega znanja, se danes znanje o kulturni dediščini in tradiciji širi mnogoglasno. Ker v procesu »prilaščanja« kulture sodelujejo številni akterji, je neogibno upoštevati tudi njihove glasove.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Glede na postavljene cilje sodimo, da so cilji raziskave optimalno doseženi. Raziskovalni načrti in dinamika posameznih nalog so se med seboj nekoliko razlikovali, saj so nekatere teme bolj preučene od drugih, na kar so vplivale tudi predhodne študije o njih. To konkretno pomeni, da so se nekateri raziskovalci bolj posvečali študiju literature, drugi pa zbiranju virov. Ob boljše preučenih ali izbranih temah je bilo mogoče, ne da bi bilo to posebej predvideno, strniti spoznanja

v objave ali jih na konferenčnih nastopih idr. predavanjih posredovati domači in tuji strokovni javnosti. V okviru projekta in upošteva njegova izhodišča o osrednji vlogi, ki jo imajo zbiralci in raziskovalci pri soustvarjanju in posredovanju podob o tradiciji, je bilo mogoče uredniško dokončati in objaviti monografiji o G. Križniku, N. Kuretu in posredno L. Zupanču.

Ugotovitve so bile sproti posredovane v znanstvenih in strokovnih člankih, predstavljene v referatih na domačih in mednarodnih znanstvenih srečanjih, raziskovalci so sodelovali s poustvarjalci izročila, lokalnimi skupnostmi, gospodarskimi organizacijami, izobraževalnimi ustanovami in množičnimi občili.

Načrtovano znanstveno konferenco smo z leta 2010 premaknili na november 2011, ko Inštitut praznuje 60-letnico delovanja. Pod naslovom »Tradicija in kulturna dediščina – izzivi za ustvarjalnost in poustvarjalnost« bomo predstavili raziskovalna spoznanja tega projekta, in sicer v treh problemskih blokih: 1. diskurzi o tradiciji – razdalje in bližine; 2. Soustvarjanje kulturne dediščine – sistemi obravnave žive kulturne dediščine; 3. Problemi sodobne recepcije kulturne dediščine.

Del spoznanj je bil uporabljen za pripravo mednarodnega raziskovalnega projekta *Knowledge Production and the Institutionalization of European Heritage* (Produkcija znanja in institucionalizacija evropske dediščine; razpis Evropske znanstvene fundacije na temo »Kulturna dinamika«) konzorcija partnerjev iz Estonije, Finske, Švedske, Norveške, Velike Britanije, Irske in Slovenije. Projekt je bil dobro ocenjen, a žal ni prišel končni izbor. Nekaj primerjalnega gradiva je bilo zbrano ob delu dveh raziskovalcev v Bolgariji, predvsem o tematiki, ki se nanaša na akademski diskurz o tradiciji, o delu raziskovalcev med znanostjo, poustvarjanjem in popularizacijo in o specifičnem oživljanju tradicije v lokalnem primestnem okolju. Podobno so bile izvedene primerjalne raziskave folklornega izročila (pripovedovalske prakse, medijsko oglaševanje) v okviru bilateralnega raziskovalnega projekta s slovaškimi folkloristi. Te so bile predstavljene na mednarodni konferenci v Bratislavi. Te primerjalne raziskave so nadomestile predvideno sodelovanje z raziskovalci iz Estonije, za katero se ni posrečilo najti finančnega okvira.

Projekt se je plodno povezoval s tekočim raziskovalnim programom, katerega člani so raziskovalci pri projektu, in z nalogami Koordinatorja za varstvo žive dediščine, ki jih je inštitut opravljal v letih 2009–2010.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

Ni bilo bistvenih sprememb v načrtu programa, z izjemo načrtovane znanstvene konference (2010), ki smo jo premaknili na november 2011.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

		Znanstveni rezultat	
1.	Naslov	SLO	STANONIK, Marija. Jiří Polívka kot buden spremljevalec slovenske slovstvene folkloristike.
		ANG	STANONIK, Marija: Jiří Polívka as an assiduous researcher in the Field of Slovene Literary Folkloristics.
	Opis	SLO	Članek obravnava Polivkov odnos do slovenske slovstvene folkloristike, ki ji je sistematično kot kritik sledil skoraj 50 let (1883–1932). Posebna pozornost je namenjena njegovim kritikam in komentarjem o slovenskih zbirkah slovstvene folklore; podlaga sta mu bila pozitivistična metoda in terminologija. Njegove slovite »Anmerkungen zu den Kinder- und Hausmärchen« bratov Grimm so mu odredile pomembno vlogo v zgodovini slovenske folkloristike. Upošteva njegovo pozornost slovenskim ljudskim pravljicam je povzet njegov prispevek k oblikovanju etnologije in folkloristike v Sloveniji.
		ANG	The paper deals with Polivka's relation to Slovenian folklore studies, he systematically researched as a critic almost 50 years (1883-1932). Special attention is given to Polivka's critical lectures and commentaries on Slovenian folklore collections, based on his positivistic method and terminology. His best known »Anmerkungen zu den Kinder- und Hausmärchen« (J. in W. Grimm) helped Polivka make his mark in the history

		of Slavonic folkloristics. Considering his attention to Slovenian fairy-tales, the paper sums his contribution in shaping ethnology and folklore studies in Slovenia.
	Objavljeno v	V: HLÖŠKOVÁ, Hana (ur.), ZELENKOVÁ, Anna (ur.). Slavista Jiří Polívka v kontexte literatury a folklóru : pripravené pri príležitosti 14. medzinárodného zjazdu slavistov v Ochride a venované PhDr. Viere Gašparíkovej, DrSc., k jej životnému jubileu. Bratislava: Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV; Brno: Česká asociace slavistů: Ústav etnológie SAV: Slavistická spoločnosť Franka Wollmana, 2008, str. 67-101.
	Tipologija	1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci
	COBISS.SI-ID	29125421
2.	Naslov	SLO STANONIK, Marija. Literarjenje, kronopisje in rokopisje v teoriji in praksi. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, 578 str.
		ANG STANONIK, Marija. Quasi-literature, chronicling and occasional writings in theory and practice.
	Opis	SLO Rokopisje, kronopisje in literarjenje so novi pojmi, ki v vertikalni klasifikaciji slovstvene kulture opredeljujejo slovstvene pojave v vmesnem območju med slovstveno folkloro in literaturo. Uvodno poglavje vsako od treh omenjenih pogojno estetskih kategorij predstavi teoretično: glede na terminologizacijo, definicijo, oblike in snov. Sledijo empirični zgledi, pri čemer sta upoštevana diahroni in sinhroni vidik obravnave: prostor, izobrazba, poklic, svetovni in estetski nazor, življenjska prikrajsanost (invalidna in slepa oseba).
		ANG Quasi-literature, chronicling and occasional writings are new terms; in the vertical classification of literary culture they define literary phenomena in between literary folklore and literature. The introductory chapter presents each of the three mentioned (conditionally aesthetic) categories in theoretical terms: based on terminology development, definition, form and subject. This is followed by empirical examples where both the diachronous and synchronous aspects of analysis are applied: place, education, occupation, world and aesthetic view, disadvantaged life (disabled and blind persons).
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, 578 str.
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
COBISS.SI-ID	254851840	
3.	Naslov	SLO FIKFAK, Jurij. Ritualne prakse karnevalov v Sloveniji. Interakcije med raziskovalcem in informatorji, poustvarjalci tradicije.
		ANG FIKFAK, Jurij. Ritual pactice of Carnivals in Slovenia. Interactions between researcher and informants, performers of traditional ritual practices.
	Opis	SLO V prispevku avtor analizira razmerje med raziskovalci in informatorji, poustvarjalci tradicije, dialog, ki je v Brkinih v šestdesetih letih sooblikoval ritualno prakso – škoromatijo. V drugem delu analizira vlogo medijev pri ohranjanju rituala, obravnava novejšo rekonstrukcijo rituala v osemdesetih in devetdesetih letih, nastale v okviru prizadevanj za prezentacijo lokalne identitete v drugih okoljih.
		ANG In the paper author first analyzes the relationship and dialogue between researchers and informants, performers of traditional ritual practices in Brkini that took pplace in early sixties and that co-created also the ritual practice, known as »škoromatija«. In the second part there is analysis of the role of media in the preservation of ritual, discussion about new re-constructions of ritual in eighties and nineties, that have intention to present the local identity also to the broader public.
	Objavljeno v	FIKFAK, Jurij. Pratiche rituali del carnevale in Slovenia : l'interazione tra ricercatore e testimoni della tradizioneLares, 2009, 75 (2), str. 287-307.
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
COBISS.SI-ID	31782701	

4.	Naslov	SLO	GODINA-GOLIJA, Maja. O kulinarčni dediščini, narodnih jedeh, gostinski in turistični dejavnosti.
		ANG	GODINA-GOLIJA, Maja. On the culinary heritage, national dishes, and the catering and tourist industry.
	Opis	SLO	Pojasnjeni so pojmi, povezani s kulinarčno tradicijo Slovencev in njena vloga za razvoj gostinstva in turizma v slovenskih mestih in podeželju. Skromno znanje o kulinarčnem izročilu meščanov, plemstva idr. poklicnih skupin bo treba dopolniti. Pomembna je vključenost etnološkega znanja o narodnih jedeh in kulinarčni tradiciji v izobrazbo bodočih gostinskih in turističnih delavcev, ki zaradi povpraševanja po lokalni kulinariki to znanje pogrešajo. Predstavljene so pomanjkljivosti in uspešni primeri vključevanja kulinarčne dediščine v turistično ponudbo na Slovenskem in v tujini.
		ANG	The article explains the terms related to the Slovene culinary tradition and its role in developing catering/tourism. It considers the culinary tradition of the countryside and towns. Our scant knowledge of the tradition among the bourgeoisie, aristocracy, and professional groups needs to be enhanced. It is important to include the ethnological knowledge about national dishes and the culinary tradition in the training of future catering and tourist workers, who now lack this knowledge. Described are shortcomings and successful examples of including the heritage into Slovenia's tourist assets.
	Objavljeno v		V: RITTIG-BELJAK, Nives (ur.), BELAJ, Melanija (ur.). Turist kao gost : prilozi kulinarskom turizmu, (Biblioteka Nova etnografija). Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2009, str. 45-55, ilustr.
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
COBISS.SI-ID		29915949	
5.	Naslov	SLO	SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Slovenska ljudska kultura : med akademskim opredeljevanjem in javno predstavitvijo.
		ANG	SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Slovenian folk culture : between academic knowledge and public display.
	Opis	SLO	Do 2. pol. 20. stol. so raziskovalci v Sloveniji večinoma obravnavali ljudsko kulturo v tradicionalnem pomenu (podeželska, preprosta kultura, značilna za etnično skupnost, narod). Ob družbenozgodovinskih spremembah so semantičnim premikom koncepta ljudska kultura (v akademskih opredelitvah in recepciji v javnosti) sledili tudi raznovrstnejši načini njenega posredovanja. Z vidika formatov znanja idr. žanrov so ti procesi rezultat znanstvenih rekonceptualizacij in tudi trženja kulture.
		ANG	Up to the second half of the 20th century, Slovenian researchers were concerned almost exclusively with the phenomena of folk culture in the "traditional" sense (rural, simple culture typical of an ethnic community, and a nation). Due to historical and social changes, the concept's semantic shifts (in academic definitions and public reception) were followed by broader ways of transmitting it. These processes are the result of the reconceptualization of culture research and the marketing of culture.
	Objavljeno v		J. folk. res., Jan.-Aug. 2010, vol. 47, no. 1/2, str. 123-151. http://muse.jhu.edu/journals/journal_of_folklore_research/summary/v047/47.1-2.gradi-nik.html , doi: 10.1353/jfr.2010.0001.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
COBISS.SI-ID		32068653	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat			
1.	Naslov	SLO	SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid s sod. H. Ložar - Podlogar, Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906-1995)(Opera ethnologica Slovenica).
		ANG	The magic of Tradition. The Legacy of Niko Kuret (1906-1995), (Opera ethnologica Slovenica).

Opis	SLO	V knjigi se prepletajo tri perspektive: pogledi na Kuretov osebni značaj in biografijo, njegove poti v različnih časih, prostorih, politiki in ideologiji; ovrednotenje njegove znanstvene in strokovne dediščine in presoja izjemnih dosežkov, ki ohranjajo svežino in pomen za raziskave njegovih naslednikov. Ti jih danes seveda drugače in zaradi novega znanja tudi kritično vrednotijo in razvijajo naprej. S tem kažejo tudi na rekonceptualizacije tradicije kot kulturnega fenomena.
	ANG	Three perspectives are intertwined in this book: Kuret's personal character and biography; his paths in the face of various periods, places, politics, and ideologies; an evaluation of his scholarly and professional legacy, and his outstanding achievements that keep his legacy fresh and relevant for his successors. Today scholars are also critical when evaluating Kuret's inputs, but at the same time, they reevaluate and develop them. In this way, they mirror the scholarly reconceptualisations of tradition as cultural phenomenon.
Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige	
Objavljeno v	Opera ethnologica Slovenica. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008. 486 str., ilustr.	
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
COBISS.SI-ID	240559104	
2. Naslov	SLO	Slovstvena folkloristika, glasilo Sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklore (urednik revije Marija Stanonik)
	ANG	Literary Folkloristics, Gazette of Section for Collecting and Researching Slovenian Literary Folklore (editor of review Marija Stanonik)
Opis	SLO	Strokovna revija objavlja članke in razprave o teoriji slovstvene folklore, zgodovini slovenske slovstvene folklore, rezultate terenskega dela in vmesne faze zbranega gradiva. Poleg znanstvenih in strokovnih člankov so stalne rubrike še Iz naših arhivov, Glasovi, Odmevi, Delo Sekcije ter Poročila in ocene. Občasno sta za pedagoške namene dodani še Študentska stran in Šolska priloga, ki omogoča objavo tudi šolskim mentorjem.
	ANG	Professional review brings out articles and discussions on a theory of literary folklore, on history of Slovenian literary folklore, results of field researches and all intermediate phases of collected material. Beside professional and scientific articles there permanent rubrics: From our archives, Voices, Echoes and Reports and reviews, periodically also Pages for students also School addition for mentors in primary and secondary schools.
Šifra	C.05 Uredništvo nacionalne revije	
Objavljeno v	Slovstvena folkloristika, glasilo Sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklore, 2002- / ISSN 1581-4793.	
Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo	
COBISS.SI-ID	120352256	
3. Naslov	SLO	STANONIK, Marija. Življenjska zgodba kot interdisciplinaren pojem.
	ANG	STANONIK, Marija. Life story as an interdisciplinar conception.
Opis	SLO	Praviloma je življenjska zgodba obravnavana kot literarni in/ali etnološki pojem. Tukajšnja razprava se osredotoča na življenjsko zgodbo kot identifikacijski dokument v izrednih okoliščinah (npr. zapor). V nadaljevanju so z vidika uveljavljene folkloristike podani premisleki in predlogi za ustrezno terminološko preimenovanje določenih vrst življenjske zgodbe glede na njene posebnosti (povedka, uganka / življenka, spominka).
	ANG	The term "life story" is usually treated as a literary and/or ethnological concept. The present article concentrates on life stories as identification documents in extreme circumstances (e.g. in prison). Based on established folkloristics, the article further addresses reflections and proposals for proper terminological renaming of certain types of life stories in view of their particular features (tale, riddle / life story, souvenir).
Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	V: LEBEN, Andrej (ur.), KORON, Alenka (ur.). Mednarodna konferenca Slovenska avtobiografija = Internationale Konferenz Slowenische	

	Objavljeno v	Autobiographie, Ljubljana, 23. april 2009. Programi in povzetki referatov. Ljubljana: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, 2009, str. 33.
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
	COBISS.SI-ID	29820461
4.	Naslov	SLO Glasovi (knjižna zbirka). Stanonik, Marija (urednik 1988-).
		ANG Voices (book edition). Stanonik, Marija (editor 1988-).
	Opis	SLO Knjižna zbirka slovenskih folklornih pripovedi Glasovi (doslej 39 knjig), ki so izjemna podlaga za raziskovanje žive slovstvene folklorne in slovenskih narečij. Zato je nadvse odmevna v okolju, kjer je bilo zbrano gradivo in se vanj vrača zapisano in komentirano. Edicija sega v vse slovenske pokrajine. N osilka projekta je z zamisljivo o zbirki, iskanjem in vzgojo zapisovalcev sama vpletena v proces poustvarjalnosti, hkrati pa tudi raziskovalka in s tem zgled raziskovalske avtorefleksije.
		ANG Glasovi, the book collection of Slovene folklore tales (39 volumes to date) is an excellent basis for researching living literary folklore and Slovene dialects. The books have been very well received in the environments where the material was collected and to which it returns in written form and commented. They cover all the Slovene provinces. The project's leader is involved in the process by means of her initiative to start it, the research for it and the training of recorders, while she is at the same time active as a researcher and thus an example of a researcher's self-reflection.
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
	Objavljeno v	Ljubljana: Kmečki glas, 1988-2006; Celje: Mohorjeva družba, 2007--. ISSN 1408-0524.
	Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo
	COBISS.SI-ID	1754934
5.	Naslov	SLO STANONIK, Marija. Slovstvena folklor. Interdisciplinarni pristop k sinkretičnemu fenomenu.
		ANG STANONIK, Marija. Literary Folklore: An interdisciplinary approach to a syncretic phenomenon.
	Opis	SLO Interdisciplinarno zasnovana knjiga obravnava ravnino teksta, teksture in konteksta s poglavji o diferenciaciji slovstvene folklorne in literature in paraliterature in proze in poezije v slovstveni folklori. Drugi del je posvečen sinkretizmu slovstvene folklorne in njeni dramatski razsežnosti, medtem ko se tretji del nanaša na slovstveno folkloro kot iztočnico za znanost in umetnost in folklorne žanre z vidika konteksta.
		ANG Small folklore forms are stored in memory as a unit with figurative meaning, rhythm and rhyme. That is why they are appropriate for different modifications: for creating of the "new proverbs" or for the commercial purposes. Copy-writers are using small folklore forms to create more memorable commercial, using rhythm, rhyme, melody, partly words, form of the small folklore form. We are presenting the modifications of small folklore forms in Slovenian language.
	Šifra	B.06 Drugo
	Objavljeno v	STANONIK, Marija. Le Folklore littéraire. Approche pluridisciplinaire d'un phénomène syncrétique. L'Harmattan, Paris 2009.
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID	30505005

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

Uredniško delo raziskovalcev: urejajo znanstvene revije Traditiones, Studia mythologica slavica in Slovstvena folkloristika in knjižne zbirke Opera ethnologica slovenica, Slovenski pravljicarji, Glasovi in Zakladnica slovenskih pripovedi; so člani mednarodnih uredniških odborov pri znanstvenih revijah: Bealoideas (Dublin), Etnolog (Ljubljana), Folklore (Tartu), Glasnik EI SANU (Beograd), Slovenský narodopis (Bratislava), Studia ethnologica croatica (Zagreb), Zbornik EI

SANU (Beograd).

Raziskovalci spoznanja uspešno posredujejo diplomskim in podiplomskim študentom na univerzah v Ljubljani, Kopru, Mariboru, Novi Gorici in Gradcu, so mentorji pri diplomskih in podiplomskih obveznostih in mladim raziskovalkam v Inštitutu.

Na delo za ta projekt se je navezalo tudi nastajanje državnega registra za nesnovno dediščino, saj je bil Inštitut za slovensko narodopisje pri ZRC SAZU matična raziskovalna ustanova projektne skupine v letih 2009–2010 koordinator za živo dediščino (financiran s strani Ministrstva za kulturo RS); del te problematike je tudi sestavina tekočih bilateralnih projektov z etnološkima inštitutoma v Bratislavi in Sofiji (del projekta s slovaškimi etnologiji in folkloristi je bil posebej namenjen folkloristični obravnavi sodobnega poustvarjanja tradicionalnih slovstvenih oblik, del projekta z bolgarskimi raziskovalci pa predvsem tem vprašanjem v historični retrospektivi) in projektov, ki so bili pripravljene za razpis za leto 2011 (o prazničnih praksah in kulturni dediščini Triglavskega narodnega parka), kakor tudi mednarodnega projekta Etnofolk (Etnofolk: Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe), v katerem od leta 2011 Inštitut za slovensko narodopisje sodeluje kot partnerska ustanova.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

9.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Predložena raziskava je bila zasnovana s ciljem, da bi empirično preverili dosedanje teorije o tradiciji in procesih folklorizacije. V preteklosti so bili na eni strani pogosto spregledani raznoteri dejavniki, s katerimi so kulturni procesi najtesneje povezani, na drugi pa ustvarjalnost posameznikov in manjših skupin po-ustvarjalcev, ki najdejavneje oblikujejo same podobe o tradiciji in njene konkretne uresničitve. Raziskave so bile torej manj osredinjene na same kulturne produkte, ki se štejejo za tradicijske, in bolj posameznikom in skupinam ter okoliščinam ali dejavnostim, ki šele omogočajo, da fenomeni živijo na način tradicije, torej nenehno modificiranega ponavljanja, tj. variant. Pozornost usmerjajo predvsem na individualne motivacije in iščejo njihovo povezanost, sozvočje z družbenimi okoliščinami, ki spodbujajo ali zavirajo na tradiciji utemeljene prakse. V njih se danes ne razkrivajo le identitetne funkcije, temveč tudi komunikacijske vezi in ekonomski učinki. Navedene ugotovitve v prihodnje zahtevajo od etnoloških in folklorističnih raziskav tudi tesnejšo povezanost z drugimi vedami. Ob hitrih spremembah življenjskega stila in komunikacijskih vzorcev se sorodne raziskave pojavljajo tudi drugod v Evropi in svetu. Preverjanje dometa predložene kvalitativne metodologije (z narativnimi in ekspertnimi intervjuji), ki se najbolj približuje individualnim motivacijam, zahteva kontrastiranje z drugimi viri (pisnimi, vizualnimi), kar raziskovalci tudi sproti preverjajo in dokumentirajo.

Tematika raziskovalnega projekta se uvršča v razčlenjeno sistematiko sodobnih humanističnih, kulturoloških raziskav o kulturni dediščini, procesih in fenomenologiji tradicije, ki je na splošno še prepogosto obravnavana razmeroma stereotipno, celo mitično. Ob poznavanju mednarodno primerljivih kritičnih refleksivnih izhodišč in raziskav, tukajšnji projekt s primerljivimi ambicijami obravnava različne pojave poustvarjalnosti kulturnih vzorcev iz preteklosti. S tem prispeva k: a) obravnavi podmene, da je poustvarjanje tradicijskih praks in ustvarjalnosti univerzalen proces in da na nekatere poustvarjalne strategije vplivajo širši globalizacijski procesi; b) ugotavljanju morebitnih specifičnosti v sodobnem slovenskem okolju.

Drug pomemben prispevek je razkritje o naravi teh praks: delujejo v loku od namišljenega prepričanja, da so »zveste« izročilo, do tistih, ki zvestobo namišljeni avtentičnosti zavestno prelamljajo in tradicijske vzorce prilagajajo sodobnim funkcijam ter se predvsem povezujejo z identifikacijami posameznikov in skupin glede na tržne zakonitosti. Projekt tematizira hkrati trdožive in dinamične razsežnosti kulture in kulturne habituse, procese nenehnega nastajanja kulture, njene re-konstrukcije in de-konstrukcije. V mednarodno humanistično znanost prinaša tako univerzalne uvide kakor tiste, ki so povezani z lokalnostjo – z etnografskimi posebnostmi kulturnih vzorcev in s področnimi lastnostmi disciplinarnih praks. Kritično ovrednotenje teh je pomembno tudi z vidika mednarodnega znanstvenega dialoga.

Eden od ciljev je bil pokazati na premik v metaetnoloških raziskavah, ki so večinoma pozorne na koncepte, ki se razširjajo in utrjujejo z avtoritativnim glasom raziskovalca in znanstvenih ustanov, »ki vedo«, na novejša raziskovalna usmeritve, pozorne na mnogoglasje v ustvarjanju podob o tem, kaj in kakšna je naša kulturna preteklost. Ljudje, ki so še danes »nosilci« ali po-ustvarjalci kulturne dediščine, še pred desetletji niso potrebovali izrazov (kultura, tradicija, izročilo), ki so danes splošno razširjeni. Razširjajo jih mediji, kulturna industrija, politika dediščine. Vse to bistveno spreminja raziskovalno pokrajino. Ta nikoli ni bila nevtralna: če je v preteklosti večinoma disciplina sama skrbela za »poljudno« širjenje svojega znanja, se danes znanje o kulturni dediščini in tradiciji, širi mnogoglasno. Da v tem procesu prilaganja kulture

sodelujejo številni akterji, je neogibno upoštevati tudi njihove glasove.

ANG

The presented project has been conceived with the objective of empirically verifying the existing theories on the tradition and processes of folklorisation. In the past various factors, to which cultural processes are inseparably linked, were ignored, and so was the creativity of individuals and small groups of performers, who most actively shape the images of tradition and its concrete forms. The present researches focus less on the cultural products, held to be traditions, and more on the individuals, groups and circumstances/ activities, which make it possible for phenomena to live on in the traditional way, i.e. by constantly modified repetitions of variants. They draw attention to individual motivations, looking for connections and harmony with the social circumstances, (de)motivating tradition-based practises. They reveal identity functions, as well as communication links and economic effects. These findings require further ethnological and folkloristic research to establish closer links with other disciplines. In line with the fast changing life styles and communication patterns, similar researches are conducted elsewhere in Europe and around the world. To validate the range of the proposed qualitative methodology (with narrative and expert interviews), which comes closest to individual motivations, requires them to be contrasted with other (written, visual) sources, and this is what the researches constantly verify and document.

The project's themes belong to the structured classification of modern humanist, culturological researches on the cultural heritage, processes and phenomenology of tradition; in general tradition is much too often treated in relatively stereotype ways or even mythically. Aware of internationally comparable, critically reflective premises and researches, the project has similar ambitions in its treatment of the different phenomena of performing past cultural patterns. It thus contributes: a) to the discussion of the assumption that performing traditional practices and creativity is a universal process, and that some performance strategies are influenced by wider glocalization processes; b) to establishing possible specific aspects in the modern Slovene environment.

Another important contribution is that it reveals the nature of these practices, ranging from the imaginary belief of being "faithful" to tradition to a deliberate break with faithfulness to imaginary authenticity, adapting traditional patterns to modern functions, and relating in particular to the identifications of individuals and groups based on market laws. The project questions the enduring and dynamic dimensions of culture and cultural habituses, the processes of constantly emerging culture, its re-construction and de-construction. It brings to the international humanist sciences both universal insights, as well as such connected with localness, ethnographic specificities of cultural patterns and the inherent features of the discipline's practices. A critical evaluation of the latter contributes to the international scientific dialogue.

One objective was to reveal the shift from meta-ethnological researches, usually paying attention to concepts spread and asserted by the authoritative voice of researchers and institutions "in the know", to more recent research trends, paying attention to the many voices creating images of what our cultural past is and what it is like. People, who continue to be heritage »carriers« or performers, had no use for today common terms (culture, tradition) a few decades ago. They are spread by the media, the culture industry and heritage policies. All this essentially changes the research landscape, though it has never been neutral: previously the discipline itself largely took care of "popularising" its findings, but nowadays that knowledge is spread by many voices. Many actors participate in this process of appropriating culture and it is inevitable that their voices are heard too.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Raziskovalna tema kot celota in njene posamezne raziskave poudarjajo, da je tradicija izrazito družbeno pogojena, podvržena raznovrstnim rabam v različnih socialnih in lokalnih okoljih. Večina etnoloških in folklorističnih raziskav si v zadnjih desetletjih prizadeva spodkopati stereotipne, včasih konservativne sodbe o tradiciji in premestiti interpretativne in instrumentalne poudarke na individualno in kolektivno ustvarjalnost v dialogu s kulturno preteklostjo. Projekt je bil namenjen raziskavi prav teh mehanizmov v ustvarjalnosti v mnogoterih načinih prisvajanja in preinterpretacij, ki imajo vedno konkretne avtorje in druge udeležence in so neposredneje zavezani učinkom v preučevanih okoljih (npr. predstavitev in trženje dediščine). Organizatorji zbirateljskih, prireditvenih idr. dejavnostih vabijo raziskovalce tudi kot eksperte, svetovalce in pomočnike. V tem smislu raziskovalni rezultati (v obliki publikacij, predavanj) niso uporabni le v znanstvenih, temveč tudi širših strokovnih krogih: v

izobraževalnem procesu na vseh stopnjah in v okolju, ki je neposredno ali posredno povezano z upravljanjem kulturne dediščine (gostinstvo, turizem, kulturne ustanove in društva na krajevni ravni, v občinskih, regionalnih središčih, pri vladnih službah, ki se posvečajo dediščini in kulturi, načrtujejo kulturno politiko in promocijo države).

Splošen je pomen raziskav za kulturni razvoj, varovanje naravne in kulturne dediščine oz. za soustvarjanje meril za njeno varovanje in popularizacijo, ki ne temelji zgolj na včasih togih strokovnih in birokratskih izhodiščih, temveč upošteva njeno živost in pomen v vsakdanjem življenjskem stilu posameznih družbenih skupin ali celo posameznikov.

Ob izjemno povečanem interesu za kulturno dediščino v različnih plasteh slovenske družbe – od državnih ustanov do znanosti in civilnih pobud v lokalnih skupnostih in pri posameznikih – je ustrezno strokovno ovrednotenje oz. kritični premislek o tradiciji in tradicijskih praksah, njihovih nosilcih (po-ustvarjalcih), posrednikih, popularizatorjih in raziskovalcih zelo aktualno. Raziskava mehanizmov (pobud, vzorov, strategij ali tehnologij) je razkrila številne načine prepletanja in pogojenosti konkretnih predstavitev tradicijskih kulturnih sestavin na eni strani in strokovnih in laičnih diskurzov o njih. Laiki še vedno reproducirajo razmeroma stereotipne predstave o tradiciji oz. kaj je tradicionalno in kot takšno tudi kulturno določujoče, tako na ravni naroda kakor na drugih ravneh skupnostnega življenja. Ne glede na takšno podlago se pogosto transformira v ekonomsko kategorijo, zato je eden od pomembnih prispevkov naših spoznanj prav v demitiziranju in razgrajevanju takšnih stališč. Njihov učinek ne more biti takojšen in neposreden, posredno pa vplivajo predvsem na institucionalizirano skrb za dediščino, ko so strokovne ustanove (muzeji, zavodi za kulturno dediščino, koordinatorstvo t. i. žive dediščine idr.) kot njeni nosilci vključene v konkretne projekte dokumentiranja, analize, ohranjanja in interpretacije kulturne dediščine. Strokovna dognanja morajo biti bolj ali krepkeje navzoča na vseh ravneh izobraževanja in povsod tam, kjer nosilci tradicije sami iščejo takšno pomoč (različne prireditve, zbirke, gostinstvo, turizem idr. na lokalni ravni) in izražajo pripravljenost za strokovni dialog. V teh primerih je koristna evidenca zgledov »dobre prakse«, o poznavanju lokalnih izročil in okoliščin, v katerih so lahko raziskovalci ljudem pomembni sogovorniki. To je zanje poseben in pomemben izziv za podrobnejši premislek o upravljanju z dediščino, v kateri ne gre spregledati razmerij moči med njenimi soudeleženci, kar pa je, mdr., tudi izziv za kulturno politiko oz. kulturne politike.

ANG

The research theme as a whole and its sub-topics emphasise that tradition is a distinctly socially defined phenomenon, subject to various uses in different social and local settings. In recent years, most ethnological and folklore research has endeavoured to reject the stereotype, often conservative opinions on tradition, and shifted the interpretative attention to individual and collective creativity in dialogue with the culture of the past. The project aimed to study the mechanisms of this creativity, reflected in the manifold ways in which tradition is appropriated and reinterpreted and which always have known authors and actors. People consider researchers as experts and advisors for their collecting activities or in organising events. In this sense, the results are productive not only to academic circles, but to the wider community as well: in the education at all levels and in settings which are directly or indirectly connected with cultural heritage management (tourism, the Horeca sector, cultural institutions and societies at the local level, in municipal and regional centres, government offices responsible for heritage and culture, and for planning cultural policies and promoting Slovenia).

The research is overall important to cultural development, the protection of the natural and cultural heritage and for the joint establishment of criteria for its safeguarding and popularisation, without being based on occasionally rigid professional or bureaucratic premises, but taking account of its liveliness and relevance to people's everyday lives.

Given the exceptionally increased interest in the issues of the cultural heritage in various segments of Slovene society – from government institutions to science, civil initiatives in local communities, and among individuals – an adequate evaluation or critical reflection on the phenomenon of tradition and traditional practices, their bearers (performers), mediators, popularisers, and researchers, is a highly topical undertaking. Research of the mechanisms (initiatives, models, strategies or technologies) has to date revealed a great variety of ways in which concrete presentations of traditional elements of culture on the one hand, and professional and lay discussions on them on the other hand, are intertwined and interdependent. Because the latter (discussions) in particular continue to reproduce relatively stereotype ideas on what belongs to tradition and what is truly traditional and as such culturally determining (at the level of the nation, as well as at the other levels of community life), and from these basic assumptions often transforms tradition into an economic category, we see the importance of our findings precisely in demythicising and deconstructing such ideas. In doing so, we are well aware that there can be no immediate or direct effect, but indirect effects are certainly viable, especially in the institutionalised care of the heritage, where the responsible leaders are professional institutions (museums, cultural heritage institutions, living heritage coordination bodies etc.), which are involved in concrete projects of documentation, analysis

and preservation of the cultural heritage. These professional findings should be more or less asserted at all levels of education and in all places where the responsible leaders themselves look for such support (various events, collections, catering, tourism, etc. at the local level) and voice their willingness to enter a professional dialogue. In these cases it is useful to have a register of examples of "good practices", as well as intimate knowledge of local traditions and circumstances, in which researchers can be important sources of information to these people. To the researchers themselves, it is a special and important challenge that requires thorough reflection on heritage policies and management, where we must not overlook the power relations between the actors; this is also a challenge for cultural policy.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____

F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljaljskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljaljskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____

	Uporaba rezultatov	____
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	____
	Uporaba rezultatov	____

Komentar

11. Samo za aplikativne projekte!**Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja**

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: ____	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: ____	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: ____	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo: ____	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
		☐	☐	☐	☐	

G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki [12](#)

1.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
Ocena			
2.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	Komentar		
	Ocena		

	4.		
	5.		
	Komentar		
	Ocena		
3.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
	Ocena		

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Marija Stanonik	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščenca oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

19.4.2011

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/24

¹ Zaradi spremembe klasifikacije družbeno ekonomskih ciljev je potrebno v poročilu opredeliti družbeno ekonomski cilj po novi klasifikaciji. [Nazaj](#)

² Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11).

[Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta (obrazložitev). V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁷ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2011-1 v1.01

5F-10-E1-97-C9-8C-93-58-28-37-8D-30-EF-58-53-3C-4D-B1-58-71